

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 7 czerwca 1949 r.

w sprawie umownych ubezpieczeń osobowych prowadzonych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Na podstawie art. 2 ust. 2 i art. 13 ust. 2 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 72) zarządzam, co następuje:

Przepis wstępny.

§ 1. Używany w niniejszym rozporządzeniu skrót P.Z.U.W. oznacza Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Przepisy ogólne.

§ 2. P.Z.U.W. jest upoważniony do prowadzenia na całym obszarze Państwa wszystkich rodzajów umownych ubezpieczeń osobowych.

§ 3. 1. Umowne ubezpieczenia osobowe prowadzi P.Z.U.W. na podstawie zatwierdzonych uprzednio przez władzę nadzorczą planów działalności oraz ogólnych warunków ubezpieczenia dostosowanych do obowiązujących przepisów o umowie ubezpieczenia, kontroli ubezpieczeń oraz niniejszego rozporządzenia.

2. Poszczególne rodzaje umownych ubezpieczeń osobowych (§ 2) mogą być uruchomione przez P.Z.U.W. dopiero z chwilą zatwierdzenia przez władzę nadzorczą dotyczących danego rodzaju ubezpieczeń: planu działalności oraz ogólnych warunków ubezpieczenia.

§ 4. P.Z.U.W. w dziale umownych ubezpieczeń osobowych może zawarte przez siebie ubezpieczenia reasekurować jedynie w Towarzystwie Reasekuracyjnym „Warta“ Sp. Akc. w Warszawie. Projekty umów reasekuracyjnych wymagają zatwierdzenia przez władzę nadzorczą.

§ 5. 1. Przy ubezpieczeniach osobowych z badaniem lekarskim P.Z.U.W. może odmówić zawarcia umowy

bez obowiązku podawania powodów, jeżeli powody te wynikają z orzeczenia lekarskiego.

2. Od odmownej decyzji P.Z.U.W. służy prawo zażalenia do władzy nadzorczej w terminie dni 14.

3. Stanowisko władzy nadzorczej, zajęte w decyzji wydanej na zażalenie, wiąże P.Z.U.W.

Stosunek działu umownych ubezpieczeń osobowych do pozostałych działów ubezpieczeń P.Z.U.W.

§ 6. 1. Ubezpieczający w dziale umownych ubezpieczeń osobowych nie odpowiadają za wyniki operacji P.Z.U.W. w innych działach ubezpieczeń.

2. Upoważnia się P.Z.U.W. do zawierania w dziale umownych ubezpieczeń osobowych umów ubezpieczenia ze składką stałą bez prawa pociągania ubezpieczających do dodatkowych świadczeń w razie niedoboru.

3. Świadczenia z tytułu ubezpieczeń osobowych, koszty administracyjne oraz inne wydatki w dziale umownych ubezpieczeń osobowych są pokrywane ze składek ubezpieczeniowych i opłat dodatkowych oraz z kapitałów i dochodów z majątku tego działu.

4. W kosztach ogólnych P.Z.U.W. dział umownych ubezpieczeń osobowych uczestniczy w takim stosunku, w jakim suma przypisanych składek z tego działu pozostaje do ogólnej sumy przypisanych składek P.Z.U.W. Stosunek ten podlega corocznie zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą.

5. Za zezwoleniem władzy nadzorczej z funduszków działu umownych ubezpieczeń osobowych mogą być udzielane pożyczki innym działom, jak również dla działu umownych ubezpieczeń osobowych mogą być zaciągane pożyczki w innych działach ubezpieczeń. Od pożyczek tych mogą być płacone odsetki w wysokości ustalonej przez władzę nadzorczą.

Rachunkowość i sprawozdania.

§ 7. 1. Dla działu umownych ubezpieczeń osobowych P.Z.U.W. prowadzi odrębną rachunkowość.

2. Rokiem sprawozdawczym jest rok kalendarzowy.

3. Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania roczne sporządza P.Z.U.W. zgodnie z zarządami, które ustala władza nadzorcza i według przepisanych przez nią wzorów. Zamknięcia rachunkowe ogłasza się w Monitorze Polskim w formie przepisanej przez władzę nadzorczą.

Kapitały i fundusze.

§ 8. P.Z.U.W. w dziale umownych ubezpieczeń osobowych tworzy następujące kapitały i fundusze:

- a) rezerwę gwarancyjną,
- b) kapitał zapasowy,
- c) fundusz ubezpieczeniowy,
- d) rezerwy na nie uregulowane świadczenia z tytułu ubezpieczeń osobowych,
- e) fundusz akcji zapobiegawczej,
- f) inne rezerwy specjalne.

§ 9. 1. Rezerwa gwarancyjna służy na pokrycie kosztów organizacji, na zabezpieczenie zobowiązań oraz na zasilenie środków obrotowych działu umownych ubezpieczeń osobowych.

2. Wysokość rezerwy gwarancyjnej określa władza nadzorcza.

3. Na utworzenie rezerwy gwarancyjnej może dział umownych ubezpieczeń osobowych zaciągać pożyczki w innych działach ubezpieczeń (§ 6 ust. 5).

4. Spłata zadłużenia działu umownych ubezpieczeń osobowych z tytułu pożyczek następuje w miarę tworzenia się kapitału zapasowego tego działu, przy czym roczna kwota spłaty nie może być mniejsza niż jedna dziesiąta kwoty odłożonej w danym roku z nadwyżek na kapitał zapasowy. Spłata pożyczek w wysokości przekraczającej całkowitą kwotę odkładaną w danym roku na kapitał zapasowy wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

5. W razie likwidacji działu umownych ubezpieczeń osobowych nie spłacona część pożyczek (ust. 3) będzie mogła być zwrócona dopiero po zaspokojeniu wszystkich innych zobowiązań tego działu.

6. Na pokrycie kosztów organizacji działu umownych ubezpieczeń osobowych można zużyć najwyżej jedną piątą część pożyczek zaciągniętych na utworzenie rezerwy gwarancyjnej (ust. 3). Umorzenie kosztów organizacji można rozłożyć najwyżej na 5 lat.

§ 10. 1. Kapitał zapasowy służy na pokrycie niedoboru wynikającego z zamknięć rachunkowych działu umownych ubezpieczeń osobowych, którego nie zdołały pokryć bieżące dochody tego działu.

2. Kapitał zapasowy tworzy się z nadwyżek w myśl postanowień § 17.

§ 11. 1. Fundusz ubezpieczeniowy służy na pokrycie każdorazowych zobowiązań P.Z.U.W. z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w dziale umownych ubezpieczeń osobowych. Na fundusz ten składają się rezerwy składek oraz inne fundusze techniczne, przewidziane w planach działalności jako należące do funduszu ubezpieczeniowego.

2. Fundusz ubezpieczeniowy oblicza się i księguje na koniec każdego roku kalendarzowego z osobna dla każdego rodzaju umownych ubezpieczeń osobowych. Obliczenia funduszu ubezpieczeniowego dokonuje ma-

tematyk ubezpieczeniowy, który jednocześnie stwierdza, że fundusz ten został obliczony zgodnie z planem działalności.

§ 12. 1. Rezerwę na nie uregulowane świadczenia z tytułu ubezpieczeń osobowych tworzy się dla świadczeń, do których prawo powstało w roku sprawozdawczym, a które nie zostały w tymże roku uregulowane.

2. Rezerwę tę oblicza się i księguje na koniec każdego roku kalendarzowego z osobna dla każdego rodzaju umownych ubezpieczeń osobowych.

§ 13. Fundusz akcji zapobiegawczej tworzy się z nadwyżek w myśl § 17.

§ 14. Inne rezerwy specjalne tworzy się z dochodów bieżących przed zamknięciem rachunków. Służą one na zabezpieczenie lub urealnienie ogólnych albo ściśle określonych aktywów.

Lokowanie funduszu ubezpieczeniowego i rejestr lokat tego funduszu.

§ 15. W planie lokat funduszy P.Z.U.W., zatwierdzanym corocznie przez władzę nadzorczą w myśl art. 16 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 72), lokaty funduszu ubezpieczeniowego (§ 11) należy wyodrębnić w osobną całość.

§ 16. Dla lokat funduszu ubezpieczeniowego P.Z.U.W. prowadzi osobny rejestr lokat. Sposób prowadzenia tego rejestru ustala władza nadzorcza.

Podział nadwyżek.

17. Z nadwyżki, jaka powstanie po sporządzeniu zamknięć rachunkowych działu umownych ubezpieczeń osobowych, pokrywa się przede wszystkim straty z lat ubiegłych, a dopiero następnie rozdziela się ją w sposób następujący:

- 1) dopóki pożyczki na rezerwę gwarancyjną nie zostaną całkowicie spłacone, przeznacza się:
  - a) 80% na kapitał zapasowy,
  - b) 20% na fundusz akcji zapobiegawczej,
- 2) gdy pożyczki na rezerwę gwarancyjną zostaną całkowicie spłacone, przeznacza się:
  - a) 70% na kapitał zapasowy,
  - b) 30% na fundusz akcji zapobiegawczej,
- 3) gdy pożyczki na rezerwę gwarancyjną zostaną całkowicie spłacone, a kapitał zapasowy według stanu wykazanego w bilansie na koniec poprzedniego roku osiągnie dwukrotną sumę składek przypisanych w tymże roku, przeznacza się 100% na fundusz akcji zapobiegawczej.

Pokrycie niedoboru.

§ 18. 1. Niedobór rachunkowy, jaki okaże się po zamknięciu roku sprawozdawczego, pokrywa się z kapitału zapasowego. Jeżeli kapitał zapasowy nie wystarczy, wówczas na pokrycie niedoboru mogą być zużyte inne rezerwy specjalne działu umownych ubezpieczeń osobowych. Gdyby niedobór lub jego część nie został pokryty w powyższy sposób, przenosi się go na rok następny.

2. W zakresie ubezpieczeń objętych związkiem wzajemności P.Z.U.W. może zarządzić pobranie składek dodatkowych na pokrycie niedoboru roku bieżącego w przypadku, gdy suma niedoborów z lat ubiegłych i roku bieżącego osiągnie 50% rezerwy gwarancyjnej.

3. Składki dodatkowe będą obliczone w stosunku procentowym do składek, przypadających na rok spr-

wozdawczy i w stosunku do czasu trwania ubezpieczeń objętych związkiem wzajemności, które biegły w tymże roku. Stopę składek dodatkowych uchwała Rada P.Z.U.W. na wniosek naczelnego dyrektora, a zatwierdza władza nadzorcza.

4. Uiszczenie składek dodatkowych powinno nastąpić w ciągu 30 dni od wezwania przez P.Z.U.W. do uiszczenia tych dodatkowych składek, ogłoszonego w Monitorze Polskim. Składki dodatkowe nie uiszczone w tym terminie podlegają dochodzeniu w drodze sądowej.

5. Uiszczenie składek dodatkowych (ust. 2—4) obowiązuje jedynie ubezpieczających na podstawie umów objętych związkiem wzajemności; wyłączeni od tego obowiązku są ubezpieczający ze składką stałą.

Likwidacja.

§ 19. 1. W przypadku, gdy suma niedoborów z lat ubiegłych i z roku bieżącego osiągnie 80% rezerwy gwarancyjnej, władza nadzorcza po wysłuchaniu opinii naczelnego dyrektora i rady P.Z.U.W. poweźmie decyzję co do dalszego prowadzenia działu umownych

ubezpieczeń osobowych lub też jego częściowej bądź zupełnej likwidacji.

2. W razie powzięcia decyzji o częściowej lub zupełnej likwidacji działu umownych ubezpieczeń osobowych władza nadzorcza po wysłuchaniu opinii naczelnego dyrektora i rady P.Z.U.W. ustali sposób przeprowadzenia likwidacji.

3. O sposobie zużycia funduszy pozostałych po przeprowadzeniu likwidacji działu umownych ubezpieczeń osobowych decyduje Minister Skarbu po wysłuchaniu opinii naczelnego dyrektora i rady P.Z.U.W.

Przepisy końcowe.

§ 20. Uchyla się § 23 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 kwietnia 1948 r. w sprawie umownych ubezpieczeń rzeczowych prowadzonych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 179).

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*